פא שמע דם שנטמא וזרקו כו'. קשיא לרב שילא דקתני אם זרקו במזיד לא הוילה: **מתני' המדם רבי אליעזר.** דאמר בפרק כילד צולין (פסחים דף עז.) דס אע"פ שאין בשר ה"ג קומץ אע"פ שאין שייריס [1] (בשייריס) כשרה להקטיר הקומץ: **המדם רבי יהושע.** דאמר (שם) אם אין בשר אין דם יא] אם אין דם אין בשר: **גמ' והוא שנטמאו כל שיריה.** [2]הוא יב] דאמר רבי יהושע דפסול להקטיר הקומץ: **קס"ד נטמא אין.** כלומר בנטמאו שיריה הוא דאמרינן אם נשתייר [3] נטומא כשרה אפי' לרבי יהושע יג] אבל אבדו קצת שיריה או נשרפו אמר רבי יהושע דפסולה הואיל וכולה בעינן קייום מדקא נקיט רב נחמן טוומאה ולא נקט נמי לשרוף ואבוד דמתני': **מאי קסבר.** רב אי קסבר שיורא מילתא הוא: **רישייהו.** דנטומאו קתני במתני' בריאשה: **דלמנינ.** יד] רבי יהושע נמי מכשר היכא דאיכא שיור אפי' באבוד ושרוף: **זורק הדם** [4]. דקרינא ביה הבאר והדם [5]: **כאלו יש בשר ובאלו יש חלב אין זורק.** שאין אכילה והקטרה מצטרפין: **מנחה מאי עבידתיה.** מאי זריקה איתא במנחה: **כגופא דזביחא דמיא.** טו] דתיהוי במקום בשר כאילו נשתייר בשר קמ"ל דלא: **מנהני מילי.** דאם לא נשתייר בשר אלא חלב זורק את הדם: **דכתיב והקטיר החלב וגו'.** ריישא דקרא הכי טז] וזרק הכהן את הדם על מזבח ה' לפני אהל מועד והקטיר החלב וגו' אלמא דמשום חלב זריק ליה לדם: **יוצרם ושפי הכליות מנלן.** דאם לא נשתיירו אלא הן זורק את הדם לחזקינן לעיל דהכי הוא דקתני ובמנחה אפילו [6]כולה יז] (כליל) [קיים] כו': **לריח ניחוח.** והקטיר החלב לריח ניחוח: **כאב רחמנא חלב.** דמשמע לריח ניחוח לא מרבי אלא דומיא דחלב דמגופיה דזבח הוא: **מתני' אלא בכלי שרת.** אלא קדש קומץ בכלי שרת דבתחילת מנחה ולאי לא פליגי דבעינא כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם (לקמן לו.) שאלו את רבי זו מנין לו': **גמ' בא לעובדה ביד.** הקטרת קומץ שהיא במקום זריקה ביד אלא קדשו בכלי: **עובדה בימין לחטאם.** יח] שהוא עובד נמי זריקתה באצבע יט] ובימין דכתיב ביה [7]ולקח הכהן מדמה באצבעו ואמרי' (זבחים כד:) כ"מ שנאמר אצבע והכוונה איזה אלא ימין אלמא מדאקשה לחטאת ש"מ דלא בעיא כלי ובלבד שיעבדנו בימין: **בשמאל לאשם.** שזריקתו בכלי ולא ביד דאין לך טעון מתנת אצבע אלא חטאת בלבד דהכי אמרינן בזבחים (דף כד:) בדלר' שמעון זריקה כשרה [8] דתניא זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר משום דבשאר זריקת הקרבנות לא כתיב אצבע אלא כהונה ולר' שמעון כהונה בעיא אצבע בא]: **בהמיינו.** אצבע: **מקידה.** כלי חרס: **הכל מודים בקומץ שטעון קידוש.** וכי מכשר ר' שמעון בהקטר אשם נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקדשו בו והעלהו בידו והקטירו כשר: **ועניש.** עני מערבה: **פיוכפא** כב] **דרבי יהודה.** דאמר ביד עובדה בימין דהא הכא קתני אפי' ביד שמאל בלא כלי והא דאמר ר' שמעון היא דהא מכשר אלא בכלי [9] שרת: **קמו** בג] **אלא מכלי שרת.** שנתקדשה בו המנחה: **מכשירין במקן כלי.** אפי' אלא בכלי שרת תיובתא דרב נחמן דאמר הכל מודים כו': **ממקן כלי ואילך.** הולכה והקטרה לא בד] בעינן כלי שרת: **בא לעובדה ביד.** לרב נחמן: **ונקן בשמאלו.** אלא כלי יחזיר ש)לימינו בה] [כדאמרינן לעיל בא לעובדה] ביד עובדה בימין: **בשמאלו** וחישב

חלב כו'. ובשר נפקא לן מקרא בפרק כילד צולין (פסחים דף פ.). מ"ר:

ורבי יוסי אמר ביון שקמצו מכלי שרת כו'. קמיליה בימין נפקא לן בפ' קמא בסופו (לעיל דף י:) אליבא דרבי שמעון מרבי יהודה ברבי חייא ורבי יוסי לית ליה נפקא ליה שפיר בג"ש דיד יד כדמוכח לעיל בסוף פ"ק (ג"ז סס). מ"ר:

הקטר חלבים ואברים בין בימין בין בשמאל בשירה. מלי למימר דתניא כר"ש כמו דסיפא דקומץ אבל לרבנן בעי ימין מי נמי אפילו לרבנן מיכא לאכשורי הקטר חלבים בשמאל כמו הולכת איברים לכבש לעיל בסוף פ"ק (ג"ז סס). מ"ר:

הקומץ והקטורת ולבונה כו'. הלי דלא ערבינהו דלמא תלת תלת שמעינהו. [10] מ"ר:

והאי דקאמר נמנא רישייהו נקט [11]כדתני' רבי יהושע אומר [12]כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר או כזית חלב זורק את הדם כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אינו זורק את הדם [13]ובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שכולה כליל ובמנחה אפי' כולה קיימת לא יזרוק מנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים [14] ס"ד הואיל ובהדי זבח קא אתיא כגופיה דזבחא דמיא קמ"ל מנהני מילי אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל ומטו בה משום רבי יהושע בן חנניא אמר קרא [1]והקטיר החלב לריח ניחוח לה' חלב ואע"פ שאין בשר ואשכחן חלב יותרת ושתי כליות מנלן דקתני ובמנחה אפילו כולה קיימת לא יזרוק מנחה הוא דלא יזרוק הא יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן רבי יוחנן דידיה אמר לריח ניחוח כל שאתה מעלה לריח ניחוח ואיצטריך למכתב חלב ואיצטריך למיכתב לריח ניחוח דאי כתב חלב הוה אמינא חלב אין יותרת ושתי כליות לא כתב רחמנא ריח ניחוח ואי כתב רחמנא לריח ניחוח הוה אמינא אפילו מנחה כתב רחמנא חלב: **מתני'** [15]שלא בכלי שרת פסול ורבי שמעון מכשיר הקטיר קומצה פעמים כשרה: **גמ'** [16]אמר [17]רבי יהודה בריה חייא מאי טעמא דר' שמעון אמר קרא [2]קדש קדשים היא כחטאת וכאשם בא לעובדה ביד [1] [18](כחטאת) עובדה בימין כחטאת בכלי עובדה בשמאל כאשם ורבי יוסי אמר כיון שקמצו מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפילו בהמיינו ואפילו במקידה של חרש [19]רב נחמן בר יצחק אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש מיתיבי [20]הקטר חלבים ואברים ועצים שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין ובין בשמאל כשרין [21]הקומץ והקטורת והלבונה שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין בין בשמאל כשרין תיובתא [22] דרבי יהודה בריה דרבי חייא אמר לך רבי יהודה בריה דרבי חייא לצדדין קתני ביד בימין בכלי בין בימין בין בשמאל: תא שמע קמצו [23] שלא מכלי שרת וקידשו שלא בכלי שרת והעלו והקטירו שלא בכלי שרת פסול רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין במתן כלי אימא ממתן כלי ואילך תא שמע וחכמים אומרים קומץ טעון כלי שרת כיצד קומצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ומעלו ומקטירו בכלי שרת ר' שמעון אומר כיון שקמצו מכלי שרת מעלו ומקטירו [24] שלא בכלי שרת ודיו אימא [25]כיון שקמצו וקדשו בכלי שרת מעלו ומקטירו ודיו תא שמע קמץ בימינו ונתן בשמאלו יחזיר לימינו בשמאלו וחישב

ת"ש דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה הכי קאמר דם שנטמא וזרקו [6] בין בשוגג בין במזיד נטמא בשוגג הורצה במזיד לא הורצה: **מתני'** [6]נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר [1]כשירה וכמדת רבי יהושע פסולה: **גמ'** אמר רב והוא [2]שנטמאו כל שיריה אבל מקצת שיריה לא קא סלקא [3] דעתך נטמא אין אבוד ושרוף לא מאי קסבר אי קסבר שיורא מילתא היא אפילו אבוד ושרוף נמי אי קסבר שיורא לאו מילתא היא [4] ונטמא מאי טעמא דמרצה ציץ אי הכי כל שיריה נמי לעולם קסבר שיורא מילתא היא ונטמא [5]והוא הדין לאבוד ושרוף

[1] (בשייריה) כשרה להקטיר הקומץ: **כמדת רבי יהושע.** דאמר (שם) אם אין בשר אין דם יא] אם אין דם אין בשר: **גמ' והוא שנטמאו כל שיריה.** [2]הוא יב] דאמר רבי יהושע דפסול להקטיר הקומץ: **קס"ד נטמא אין.** כלומר בנטמאו שיריה הוא דאמרינן אם נשתייר [3] נטומא כשרה אפי' לרבי יהושע יג] אבל אבדו קצת שיריה או נשרפו אמר רבי יהושע דפסולה הואיל וכולה בעינן קייום מדקא נקיט רב נחמן טוומאה ולא נקט נמי לשרוף ואבוד דמתני': **מאי קסבר.** רב אי קסבר שיורא מילתא הוא: **רישייהו.** דנטומאו קתני במתני' בריאשה: **דלמנינ.** יד] רבי יהושע נמי מכשר היכא דאיכא שיור אפי' באבוד ושרוף: **זורק הדם** [4]. דקרינא ביה הבאר והדם [5]: **כאלו יש בשר ובאלו יש חלב אין זורק.** שאין אכילה והקטרה מצטרפין: **מנחה מאי עבידתיה.** מאי זריקה איתא במנחה: **כגופא דזביחא דמיא.** טו] דתיהוי במקום בשר כאילו נשתייר בשר קמ"ל דלא: **מנהני מילי.** דאם לא נשתייר בשר אלא חלב זורק את הדם: **דכתיב והקטיר החלב וגו'.** ריישא דקרא הכי טז] וזרק הכהן את הדם על מזבח ה' לפני אהל מועד והקטיר החלב וגו' אלמא דמשום חלב זריק ליה לדם: **יוצרם ושפי הכליות מנלן.** דאם לא נשתיירו אלא הן זורק את הדם לחזקינן לעיל דהכי הוא דקתני ובמנחה אפילו [6]כולה יז] (כליל) [קיים] כו': **לריח ניחוח.** והקטיר החלב לריח ניחוח: **כאב רחמנא חלב.** דמשמע לריח ניחוח לא מרבי אלא דומיא דחלב דמגופיה דזבח הוא: **מתני' אלא בכלי שרת.** אלא קדש קומץ בכלי שרת דבתחילת מנחה ולאי לא פליגי דבעינא כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם (לקמן לו.) שאלו את רבי זו מנין לו': **גמ' בא לעובדה ביד.** הקטרת קומץ שהיא במקום זריקה ביד אלא קדשו בכלי: **עובדה בימין לחטאם.** יח] שהוא עובד נמי זריקתה באצבע יט] ובימין דכתיב ביה [7]ולקח הכהן מדמה באצבעו ואמרי' (זבחים כד:) כ"מ שנאמר אצבע והכוונה איזה אלא ימין אלמא מדאקשה לחטאת ש"מ דלא בעיא כלי ובלבד שיעבדנו בימין: **בשמאל לאשם.** שזריקתו בכלי ולא ביד דאין לך טעון מתנת אצבע אלא חטאת בלבד דהכי אמרינן בזבחים (דף כד:) בדלר' שמעון זריקה כשרה [8] דתניא זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר משום דבשאר זריקת הקרבנות לא כתיב אצבע אלא כהונה ולר' שמעון כהונה בעיא אצבע בא]: **בהמיינו.** אצבע: **מקידה.** כלי חרס: **הכל מודים בקומץ שטעון קידוש.** וכי מכשר ר' שמעון בהקטר אשם נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקדשו בו והעלהו בידו והקטירו כשר: **ועניש.** עני מערבה: **פיוכפא** כב] **דרבי יהודה.** דאמר ביד עובדה בימין דהא הכא קתני אפי' ביד שמאל בלא כלי והא דאמר ר' שמעון היא דהא מכשר אלא בכלי [9] שרת: **קמו** בג] **אלא מכלי שרת.** שנתקדשה בו המנחה: **מכשירין במקן כלי.** אפי' אלא בכלי שרת תיובתא דרב נחמן דאמר הכל מודים כו': **ממקן כלי ואילך.** הולכה והקטרה לא בד] בעינן כלי שרת: **בא לעובדה ביד.** לרב נחמן: **ונקן בשמאלו.** אלא כלי יחזיר ש)לימינו בה] [כדאמרינן לעיל בא לעובדה] ביד עובדה בימין: **בשמאלו** וחישב

נו א ב ג מיי' פי"ג מהלכות פסולי"מ הל' כ:
נז ד ה מיי' פ"ג מהל' פסולי"מ הלכה ל:
נח ו מיי' פי"ג מהלכות פסולי"מ הלכה ו:
נט ז ח מיי' שם פ"ג הל' כו:
ס ט מיי' שם:

תורה אור השלם

1. וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם עַל מִזְבַּח יְיָ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: ויקרא יז ו
2. לא תֹאפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: ויקרא ו י

שיטה מקובצת

א) שנטמא וזורקו דזרקו בין: ב) קא סלקא דעתיה: ג) היא נטמא מ"ש דמרצה ציץ על אכילות: ד) נסכים סד"א: ה) אמר יהודה ותיבת רבי נמחק: ו) ביד עובדה: ז) תיובתא דיהודה בריה דר"ח א"ל אמר לך יהודה: ח) קמצו מכלי ותיבת שלא נמחק: ט) ומקטירו [דדין] תיבות שלא בכלי שרת נמחק: י) תיבת בשיריה נמחק: יא) אין דם ס"א ה"ג אם אין שיריים אין קומץ: יב) דאומר: יג) לרבי יהושע הואיל וכולה בעינא קיימא אבל אבדו קצת כו' דפסולה מדקא נקיט רב כו': יד) כתניא דרבי יהושע: טו) דמיא דאב הוי במקום בשר וכאילו נשתייר: טז) הכי הוא וזרק: יז) כולה קיימת: יח) בימין כחטאת ס"א דכתיב ולקח הכהן וגו' ואמרי' כל מקום כו': יט) באצבעו ממש ובימין דכתיב ביה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו: כ) בזבחים ולרבי שמעון זריקתה כשרה בשאבל דתניא בתקומץ א) זוטא דזק: כא) בעיא אצבע ובאשם מצורע כתיב ביה על כף הכהן השמאלית וכדין שמן דין דם האשם ועוד שלא מצינו בשום אשם אצבע והכונה לא בשחיטה ולא בזריקה הס"ד ומה"ד בהמיינו: כב) תיובתא דיהודה דאמר בא לעובדה ביד: כג) קמצו מכלי שרת שנתקדשה ותיבת שלא נמחק: כד) לא בעינא: כה) יחזיר לימינו כדיהודה בריה דרבי חייא בא לעובדה ביד כו':

א) בתקומץ זוטא ליתא לגרייתא זו כלל לק הוא מזמתים דף כד ולעיל בפ"ק דף י ע"ב:

רבינו גרשום

ת"ש כו' וקתני וזורקו בשוגג הורצה ובמזיד לא הורצה אבל אלמא בזריקתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה אבל טומאתו שנטמא משמע בין בשוגג בין במזיד ותיובתא דרב שילא דאמר דכי זורקו בין בשוגג בין במזיד הורצה הכי קאמר דם שנטמא וזורקו כי זורקו בין בשוגג בין במזיד אם נטמא בשוגג הורצה אבל אם נטמא במזיד לא הורצה והיינו כרב שילא דאמר טומאה בשוגג הורצה כו':

גמ' דבר הכל עמודים בקומץ שטעון קידוש. עיין לעיל דף ב ע"ב תוספות ד"ה שחיטה:

מוסף רש"י

נטמאו שיריה. אל מנחה לאחר שנקמצה ומדיין לא נקטר קומקא (פסחים עז:). **כמדת ר' אליעזר.** דאמר בפרק כילד צולין (פסחים עז.) ופשיטא עולמיך הכשר והדם, דם אע"פ שאין בשר (לעיל ט.). **בשרה.** להקטיר הקומץ, דקומץ בלא שייריס דומיא דדם בלא בשר (שם) כשירה להקטיר קומצה ומפטרו הנעלים (פסחים עז:). **וכמדת ר' יהושע.** דאמר אם אין בשר אין דם אם אין דם אין בשר, פסול להקטיר הקומץ (לעיל ט.). **כל הזבחים.** כל מעולה (זבחים קפ.). **שנשתייר מהן.** בשעת זריקה (זבחים כה:). **כזית בשר.** דאיכא כדי אכילת אדם. **או כזית חלב.** דאיכא כדי אכילת מזבח דזרק את הדם. ואם לא נשתייר כלום לא זריק כדאמרי' (דברים יב) ועשית עולותיך הבשר והדם, אם אין בשר אין דם (בבורות לפ: וכע"ז זבחים כה:) אבל אם נמצא כל הבשר והחלב או שאבד לא יזרוק רבי יהושע לעשייה דדרש ועשית עולותיך הבשר והדם אם אין בשר אין דם (זבחים שם). וזובחים כתיב ודם זמיך יספך והבשר תאכל הזקיקין הכתוב זה נזה. (שם קפ.). **כחצי זית בשר כחצי זית חלב אינו זורק את הדם.** דאכילת אדם ואכילת מזבח לא מצטרפין (פסחים עם.) זריקת דם איכה אלא לאחיר לאמורים למזבח ובשר לאדם ויכין לאכזיר שייהם זריקה (לעיל ט.). **ובעולה.** דכין בשר כין חלב כולהו למזבח אלקי מצטרפים (שם) בעולה לית בה אכילת אדם. (מעילה סו:). **ובמנחה וכו' לא יזרוק.** אלת הדם עליה מנחה מאי עבידתה. מזריקת דם (פסחים עם.). **מנחת נסכים.** הבאים עם הזבח אם אבד חלב ובשר של זבח ומנחה קיימת לא יזרוק הדם (לעיל ט:) כלומר הלי דקאמר ומנחה אפילו כולהו קיימת וכו' כאותה מנחה הבאה בנסכים לא יזרוק. **כגופיה דזביחא דמיא.** ומיהוי במקום זבח להכשיר את הדם (פסחים עם.) ואע"ג דלא נשתייר מן הבשר כלום יזרוק עליה את הדם קמ"ל דלא (מעילה סו:). **יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן.** מדאיצטריך ליה למיתני מנחה לא הוה אי מגלן דבעינא ליה דהכי דגופיה דזבח ניעבו הוי שיור (פסחים עם.). **שלא בכלי שרת.** אלא קדש הקומץ בכלי שרת פסולה שהמנחות הוקבו לזבחים ליטעון אדבעות קמיעה כנגד אחיזה מתן בכלי שרת כנגד קבלת הדם הולכה כנגד הולכה הקטרה כנגד זריקה ור"ש מכשיר. אם הוליכו בידו בקומצו עד המזבח והקטירו (זבחים יא.). **מאי טעמא דר' שמעון.** דמכשר הקטרת קומץ אלא בכלי אם הטעו לאמזבח בידו, אמר קרא במנחה קדש קדשים הוא כחטאת ולאשם, לכי איתקש מנחה לחטאת ולאשם לומר לך בא לעובדה ביד עובדה בימין כחטאת שזריקת דמה ביד ימין במקן אצבע ולא בכלי ובעיא ימין דכתיב בה אצבע וכהונה (זבחים יא.). **כחטאת וכאשם.** להכי איתקש מנחה לחטאת ולאשם שאין שייר בהלכותיהן (זבחים יא.). **בא לעובדה ביד.** אלא קדש קומץ בכלי אלא קמץ והולך והקטיר בידו בימין כחטאת. לחטאת לבד בימין היא דכתיב בה אצבע וכהונה ולקח מדם החטאת באצבעו (ויקרא ד) לעובדה בכלי. אקדש קומץ בכלי עובדה לקידוש קומץ בשאבל לאשם מלורע (לעיל י:). **בא לעובדה ביד.** בהולכת הקטרה כדי שלא בכלי עובדה בימין. שהקומץ בה מריקה דם חטאת שהיא ביד אלא בעובדה בימין וכו' **בא לעובדה בכלי.** דשאי לעובדה בשאבל לחולין הכלי אקדשה בתוכו, בשאבלו למזבח ולאין בשאבלו מן הכלי על האשם, מריקה דם אשם שהוא מן הכלי למזבח שהיה בנתינת אצבע, דלא כתיב אצבע אלא בחטאת וכשרה בשאבל לר"ש בכל הזבחים חוץ מחטאת דאמרינן לקמן בפרק שני (זבחים כד:) זרק בשאבל פסול ור"ש מכשיר חוץ מחטאת משום דר"ש תרתי בעי אצבע וכהונה דגמרינן ממלורע דכתיב ביה אצבע וכהונה ואינן, ובכל הכהן בחלבנו חיתמית וזכריקה כל הזבחים לא כתיב בו אצבע אלא כהונה חוץ מחטאת (זבחים יא.).

אין הקטרה פחותה מכזית. כפ' כל המנחות בגמות מלה (לקמן דף מח.) פליגי תנאי ורבא וקיימא רבא כרבי יהושע בן לוי דהכא ותנאי כרבי יוחנן ול"ע כפ' אלו עובדין (פסחים דף מג:) דתמר רבי יוחנן כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי מזיר שאמרה תורה משרת וכל משרת זעירי אמר אף שאור בצל תקטירו כמאן כר' אליעזר דדרש כל אי הכי אפילו חמץ בפסח נמי אין הכי נמי ולאפוקי דתנאי והשתא מרבי יוחנן מיהא תקשי דכרבי אליעזר הוי ולא מ"ל דלאפוקי מדתנאי דהא ר"י קאי כתנאי ג) וי"ל ב) [דתנאי אפילו מ"ד אלא דרש כל וכל דרש ודרך עיון דמשרת דרש מדפריך דקמיה והא משרת נהכי הוא דאתא. מ"ר:

יש הקטרה בפחות מכזית. בהקטר שומשום בסוף הקומץ זוטא (לעיל נח:) מודה דאין דרך הקטרה בכך והא דמשמע בכל דוכתי דאין הקטרה בפחות מכזית כדאמר לעיל דאם לא בקמיץ כזית אבל אין זורק את הדם הכא היינו טעמא משום דיש קומץ פחות משני זיתים ואלו קומץ מרבין בפרק כל המנחות בגמות מלה (לקמן נח.) ודרש אלו עובדין (פסחים מג:) מדכתיב כל שאור. מ"ר:

תורת העולה ריבה. אכתי דרשינן מינה בפ' יולא דופן (נדה מ:) תורה אחת לכל העולין שאם עלו לא ירדו. מ"ר:

קומץ מאימתי מתיר את השירי' לאכילה. הוה מצי למינקט אימורים דכתיב דלא (פסחים נט:) מיקטרי אימורים לא מישתרי בשר באכילה אלא משום דכי נטמאו או שאבדו מישתרי בשר לא פסיקא ליה אבל קומץ פסיקא ליה. מ"ר: **אלא** עם בא השמש כו'. מקומץ ולבונה לא קשה היאך הם קריבין אחר התמיד בא] דשמא כיון שנקמלו קודם הוי כאברים שנחותרו שהתירתן הקמילה ומנחת כהנים וכהן משיח אף על פי שאין בהם קמילה יש בהם קידוש כלי כדתמרינן (זבחים דף מה:) דכל דבר שאין לו מתירין משקידש בכלי חשיב בב] כמתירין. מ"ר:

ואי אתה מחזיר עיכולי קטורת. מהטעולה לא ממעט עיכולי קומץ ולבונה כיון דאיתנהו על מזבח המיזון אבל קטורת על מזבח הפנימי. מ"ר:

מסלתה

כאן להתיר רבי אלעזר מתני לה מבוא השמש ומוקים לה בפוקעין וכן כי אתא רב דימי אמר רבי יגאי בפוקעין ומי אמר רבי יגאי הכי והא א"ר יגאי קטרת שפקעה מעל גבי המזבח אפילו קרטין שבה אין מחזירין אותן ט) ותני רב חגינא בר מניומי י) בדבי ר"א בן יעקב [3]אשר תאכל את העולה על המזבח עיכולי עולה אתה מחזיר ואי אתה מחזיר עיכולי קטרת סמי י) מיכן קטרת א"ר אסי כי פשיט רבי אלעזר במנחות בעי הכי פ) י)(בעי ר' אלעזר) קומץ שסידרו וסידר עליו את המערכה מהו דרך הקטרה בכך או אין דרך הקטרה בכך [2]תיקו: בעי חזקיה אברין שסידרן וסידר עליהן את המערכה מהו על העצים אמר רחמנא דוקא על העצים או דלמא כיון דכתיב קרא אחרינא אשר תאכל האש את העולה על המזבח אי בעי הכי עביד אי בעי הכי עביד ל[1]תיקו: בעי רבי יצחק נפחא מ[2]אברין שסידרן בצידי המערכה מהו אליבא דמ"ד על ממש לא תיבעי לך דעל

אחר: **להסיר.** טז] שיריה לא הוי הקטרה עד שתצית בו האור בדובו: **ר' אלעזר מתני לה.** כדקתני לעיל בקומץ ולבונה שמעלן מבוא המזבח ז"ו]: **בפוקעין.** בקומץ ולבונה הקופלין מתוך האור ונופלים מעצין אותן כל הלילה: **אפי' קרטין.** שלמים וחשובין שבה: **אין מחזירין.** ולעיל קתני קטרת ומוקי לה אילו בפוקעין: **אאכל.** קרי ביה תעוכל: **עיכולי.** פ)פוקעין: יח] **כי פשיט.** כשהיה שוהה: **על המזבח.** יט] תחת העצים: **בצידי המערכה.** אצל

עין משפט נר מצוה

סא א מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדש הלכה כ:
סב ב מיי' פי"ח שם הלכה כה:
סג ג מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדש הלכה טו ע"ש במיימוני וכ"כ תמלא שפסק כריב"ל:
סד ד מיי' פי"ג מהל' מעשה הקרבן יד:
סה ה מיי' פי"ח מהל' פסולי המקדש הלכה טו:
סו ו מיי' פי"ב מהלכות מעשה הקרבן הלכה יג:
סז ז מיי' פי"ד מהל' מעשה הקרבן הלכה ב ופי"ח מהל' תמידין ומוספין הל' ון:
סח ח מיי' פי"ד מהל' מעשה הקרבן הל' ד:
סט ט מיי' שם הלכה ה:
ע י מיי' פ"ג מהלכות תמידין ומוספין הלכה כ:
עא כ ל מ מיי' פ"ב מהלכות פסולי המקדש הלכה כו:

מוסף רש"י

כדם שנשפך מצואר בהמה על הרצפה. שלא נתקבל בכלי (זבחים כה.). קומץ מאימתי מתיר שירים באכילה. מלמת תזיב קריבה לאחיר שיריס משמשלה בו את האור. משתשלטו בו והפילו מעט (סוטה טו.). אין לי. בת"כ היא ואקרבן קאי לכתיב היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה שיהא עומדן מבוא המזבח ומתעכלין כל הלילה אלא דברים שדרכן ליקרב בלילה. כגון אברי דעולה ופדרים כלרבי לזו לעיל אמתן מבוא המזבח, כלומר לאחר שקיעת החמה עומדן מבוא המערכה דברים שדרכן ליקרב ביום. דאיון קריבין בלילה כלל דכולהו קרבנות כתיב בהו ביום עוזבו דמשמע ביום ולא בלילה, אבל אברים ופדרים הוא דאיתרבו מהאי קרא שמקריבין מבוא המזבח, ומקרבין מבוא המזבח כל הלילה עם המזבח קודם שקיעת החמה ומקטירו על המערכה, והן מתעכלין מאליהן כל הלילה זאת תורת העולה ריבה. כל העולין להבית מתעכלין כל הלילה לא לתקטיר, לפי לא רבינהו שיהא נקטרין כל הלילה דא"כ היא העולה מאי מתעבו (תמורה יד. עפ"י שיטמ"ק שם). אשר תאכל האש. קרא ימיה הוא דפסיעות דרשן מאכל תאכל אתם הוא, אלא נדרשו אתם אשר תאכל אתם הוא העולה מבוא המזבח ותפקעם העולה מעל המזבח חזור והעלם על המזבח (זבחים פג.) אם אינו ענין לתמיהה דהא כתיב העולה על מוקדה תנהו לענין סופה. עיכולי עולה. פוקעין שפקעו מעל אתם וקרי בהו אשר תאכל אתם העולה על המזבח. (יומא מח.).

שיטה מקובצת

א) וחישב עליה. פ"ה כלומר אם חישב עליה כל זמן שהיא בשמאלו משמע דקאי אהא דקאמר קמץ בימינו ונתן בשמאלו א"כ ע"כ הא דפסיל היינו מטעם מחשבה דאילו מטעם שמאל ר"ש מכשיר שלא בהילוך וקשיא אמאי פסול כיון דאינו נתפש בפיגול הא אמרינן לעיל בפ"ק [דף ה ע"א] מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשרה דאין מחשבה פוסלת אלא בדבר הראוי לעבודה ועוד במאי מחשב אי בהולכה בשמאל הא תנן בפ"ק דזבחים [דף יג ע"א] ור"ש מכשיר בהילוך לכך נראה לפרש בשמאל וחישב עליו פסול ואין בו כרת האוכלו פירוש קמץ בשמאלו דבשמאלו קאי אקומץ דלא תפיס ביה פיגול כיון דיש בו פסול אחר דבעינן שיהא קרב כל המתיר כמצותו בלא שום פסול אחר כדתנן בשלהי פ"ק ומיהו פסול הוי משום דעביד בשמאל. תו"ח: לשון חוס' אחרות בשמאל וחישב עליו כו' פ"ה דאין מחשבה פוסלת אלא במי שראוי לעבודה ומיהו מהניא מחשבה לפסול ולא נהירא דהא אמרינן לעיל גבי מנחת העומר דכשירה לפי שאין מחשבה אלא בדבר הראוי לעבודה כשרה נמי הוי ונראה לפרש דפסולה מפני שעשה הקטרה בשמאל. תו"ח: ב) כרת. בימינו [חישב עליה וכו'] ותיבות ל"א נמחק: ג) דבעי לקדושיה: ד) פחותה

ב) גר' רש"ש בימינו ל"ק מוחק מכאן עד ותמיהני עליו כרת בשם ס"ת, ג) נקמן נח., ד) [שם: פסחים מד. מיר לו.], ה) [שבת קו., ו) נדל"ל בו אחור], ז) [נדל"ל בו אחור], ח) תמורה יד. ע"ש, ט) ומתעבלין. ל"ק, י) יומא מה: ע"ש זבחים פג., י) ל"ק מ"ז, כ) יומא מח., ל) [ויקרא ז], מ) שיריים. דקדש קדשים מאמר ה' כתיב אין כו'. ל"ק, נ) [ויקרא ה:], ס) [ויקרא פרק יא], ע) [שם], פ) [שם ו], צ) ביאת. ל"ק, ק) שדרכן. ל"ק, ר) [ויקרא ז:], ש) [לו פרק יח], ת) [לו פרשה ח], א) [תמורה יג.], ב) [שופטים. ל"ק], ג) וגי' ל"ק וי"ל דר"י דרים וכל דאפילו למ"ד דלא כר' וי"ש אלא מעכל תמיד דרים מאי פריך לקמיה והא משרת כו' וכן הוא כמוספות שם פסחים שם וכמיר דף לו ע"א ולקמן דף נח ע"א ועי"ש בל"ק,

תורה אור השלם

1. וְשָׁפַךְ עַל פְּנֵי סְדֹם וְעֲמֹרָה וְעַל כָּל פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה עֹלֶה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן: בראשית יט כח
2. צוּ אֵת אַהֲרֹן וְאֶת בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָהּ עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלַּיְלָה עַד הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד בּוֹ: ויקרא ו ב
3. וְלִבְשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִّזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ו ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והא אם מעלן עם בו המזבח:

שיטה מקובצת (המשך)

מכזית וא"ת לדבריו אמאי אמרינן אם חישב להקטיר פחות מכזית בחרן [אינו] כדאיתא בריש פרקין [דף יז ע"ב] מה אכילה בכזית אף הקטרה בכזית מיהו תימה הא דתנן ומייתי לה שלהי פ"ק [דף יב ע"ב] קומץ ולבונה וקטורת כו' שאם הקריב מאחד מהן כזית בחרן חייב ואמאי בעינן כזית ואפילו פחות מכזית לחייב עליה בחרן כיון דיש הקטרה פחותה מכזית וי"ל דהא נמי מפיק ליה מקרא בפרק השוחט והמעלה לעשות אותו כשהוא שלם דהיינו כזית ולא כשהוא חסר. תוס' (זבחים דף קז ע"ב): פ) נחמן תיבת יצחק נמחק: ו) מניומי בדבי: ו) סמי מכאן תיבת מיכן נמחק: ח) בעי הכי בעי ר' אלעזר: ט) היא לחיובה כרת האוכלו כו' שראוי לעבודה ובשמאל בלא כלי כו' כשירה לעבודת קומץ דאמרינן לעיל בא לעבודה ביד עובדה בימין בחטאת הס"ד: י) הוי בעי מתן כלי לית: יא) פעמים שלשה או ארבעה פעמים הס"ד ומה"ד מאי בינייהו במאי פליגי ומאי טעמיה הס"ד ומה"ד רבי יהושע סבר אין קומץ פחות משני זיתים ואין הקטרה פחות מכזית כו' הס"ד ומה"ד משני זיתים: יב) כשירה אלמא יש הקטרה בפחות מכזית הלכך אפילו ג' ור"ד נמי הס"ד ומה"ד קומץ מאימתי מתיר שירים דהא כתיב והנותרת וגו' קדש קדשים מאשי ה': יג) אין לי אעל המזבח: יד) אחר שיבא:

נמחק: יא) [שם: פסחים מד. מיר לו.], יב) [שבת קו., יג) [נדל"ל בו אחור], יד) תמורה יד. ע"ש, טו) ומתעבלין. ל"ק, טז) יומא מה: ע"ש זבחים פג., יז) ל"ק מ"ז, יח) יומא מח., יט) [ויקרא ז], כ) [ויקרא ה:], כא) שדרכן. ל"ק, כב) [ויקרא ז], כג) [לו פרק יח], כד) [לו פרשה ח], כה) [תמורה יג.], כו) [שופטים. ל"ק], כז) [ויקרא ז], כח) [לו פרק יח], כט) [לו פרשה ח], ל) [תמורה יג.], מ) [שופטים. ל"ק], נ) וגי' ל"ק וי"ל דר"י דרים וכל דאפילו למ"ד דלא כר' וי"ש אלא מעכל תמיד דרים מאי פריך לקמיה והא משרת כו' וכן הוא כמוספות שם פסחים שם וכמיר דף לו ע"א ולקמן דף נח ע"א ועי"ש בל"ק,

מסלתה ומשמנה מגרשה ומשמנה. לגבי עיכובא דנפשיה דאם חסר לא בעי שנה הכתוב אבל למעכבין זה את זה בעי שנה הכתוב דכפרישת לעיל (דף יט.). מ"ר: **ארבעה** שבמצורע. עין ערך ואחוב ושני תולעת ג) [ולפורין] אבל מים מיים לא חשיב לפי שהיה מערב בהם הדם דלכתיב (ויקרא יד) וטבל אותם בדם תימה דלא חשיב הזאות דמצורע דמעכבות זו את זו וי"ל דתנא ושייר דהא לא חשיב נמי דפרים ואיליס דמג דכתיב בהו (במדבר כט) כמשפט לעבד ואיכא טובא. מ"ר:

ולקחתם לקיחה תמה. י"מ דביום ב' שני ומבבל על נטילת לולב מד' מינים ומבבל על נטילת לולב כמו אתרוג דשרי חסר ולא בעינן תמות אלא ביום ראשון [בב] ולדבריהם ביום שני מיסני שיעול האחד בשביל כולם וליתא דבסוף לולב הגזול (סוכה מא.): וברים לולב וערבה (שם מג.) דרשינן מולקחתם לקיחה לכל אחד ואחד מדכתיב ולקחתם לשון רבים ולא כתיב ולקחת [בג] אלא כי היכי דעיקר לקיחה קיימא אכולהו יומי הוא הדין לקיחה תמה [בד] דבעי לקיחת ד' מינים אכולהו יומי ולקיחת כל אחד ואחד אבל תמות של עצמן וכן לכם למעוטי שאול וגזול לא בעי אלא ביום ראשון. מ"ר: **לא** שנו אלא שאין לו אבל יש לו אין מעכבין. פי' בהלכות גדולות בהלכות לולב יש לו אין מעכבין דלא תימא עד דמגבה להו בהדי הדדי לא נפיק אלא לי מגבה חד חד לחודיה ספיר דמי דקי"ל לולב אין צריך אגודה מ"ר. ור"ת הגיה בספרו ד) ל"ש פירוש דמעכב' משום תמה הוא אלא שאין לו אבל יש לו תמה הוא אף על פי שלא מיבעו באגודה כדאמרי' לקמן דלא דרשי רבנן קיחה קיחה ולר' יהודה דדרשי ליה קיחה קיחה דלא הויא תמה אלא א"כ אגדו ה) וכולהו פי' דגמ' אפי' לפי' הלכות גדולות נראה דצריך לאגודו כדמסיק עליה זה אלי ואנוהו. מ"ר ו):

לא גמרי קיחה קיחה. אע"ג דגמרי קיחה קיחה מסדה עפרון בריש קידושין (דף ג.) אמת הן דהכא אינה מופנה א"ל קיחה קיחה גמרי לקיחה לא גמרי. מ"ר:

ועשה כאשר עשה בו'. בריית זו מיתניא בפרק ב"ש בה (זבחים לט.) והתם מפרש לה שפיר. מ"ר:

[א] דעל העצים כתיב כי תיבעי לך אליבא דמ"ד [ב] על בסמוך מאי ה"נ על בסמוך או דלמא על העצים דומיא דעל המזבח מה התם על ממש אף ה"נ על ממש תיקו: **מתני'** [ג] הקומץ מיעוטו מעכב את רובו [ד] עשרון מיעוטו מעכב את רובו [ה] היין מיעוטו מעכב את רובו [ו] השמן מיעוטו מעכב את רובו [ז] הסולת והשמן מעכבין זה את זה [ח] הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה: **גמ'** מ"ט אמר קרא [ט] מלא קומצו תרי זימני עשרון מיעוטו מעכב את רובו מאי מעמא אמר קרא מסלתה שאם [י] חסרה כל שהוא פסולה היין מיעוטו מעכב את רובו ככה השמן מיעוטו מעכב את רובו דמנחת נסכים ככה [יא] ומנחת נדבה אמר קרא ומשמנה שאם חסר כל שהוא פסולה השמן והסולת מעכבין זה את זה מסלתה ומשמנה מגרשה ומשמנה הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה על כל לבונתה [יב] ואת כל הלבונה אשר על המנחה: **מתני'** שני שעירי יה"כ מעכבין זה את זה [יג] שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה [יד] חלות מעכבות זו את זו [טו] שני סדרין מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין [יז] והבזיכין מעכבין זה את זה [יח] ב' מינים שבנזיר [יט] ג' שבפרה ספיר דמי דקי"ל לולב אין צריך אגודה מ"ר. ור"ת הגיה בספרו ד) ל"ש פירוש דמעכב' משום תמה הוא אלא שאין לו אבל יש לו תמה הוא אף על פי שלא מיבעו באגודה כדאמרי' לקמן דלא דרשי רבנן קיחה קיחה ולר' יהודה דדרשי ליה קיחה קיחה דלא הויא תמה אלא א"כ אגדו ה) וכולהו פי' דגמ' אפי' לפי' הלכות גדולות נראה דצריך לאגודו כדמסיק עליה זה אלי ואנוהו. מ"ר ו):

לא גמרי קיחה קיחה. אע"ג דגמרי קיחה קיחה מסדה עפרון בריש קידושין (דף ג.) אמת הן דהכא אינה מופנה א"ל קיחה קיחה גמרי לקיחה לא גמרי. מ"ר:

ועשה כאשר עשה בו'. בריית זו מיתניא בפרק ב"ש בה (זבחים לט.) והתם מפרש לה שפיר. מ"ר:

[ב] (על העצים) על בסמוך. בפ' שתי הלחם (לקמן דף לו.) במשנה פליגי ה"ג דכתיב על העצים על בסמוך ז): **מתני' מיעוטו מעכב את רובו**: **היין.** שלישית היין של מיל ורביעית היין לנסכ ואחי היין לפר וכן השמן בין למנחת נסכים ט) כשיעור ח) היין בין בלוג למנחת נדבה: **גמ' מלא קומצו תרי זימני.** בויקרא חד במנחת נדבה י) וקמן מלא קומצו וחד במנחת חוטא כ) וקמן הכהן ממנה מלא קומצו חד למלוה וחד לעבוד: **שאם חסר כל שהוא פסולה.** מ) דסלתה ל) מריבויא דה"ל יא) [דרש]: **ככה.** בנסכים יא) (ל) ככה יעשה לשור האחד ולפרה שלא לך ר): **מסלתה ומשמנה.** יב) ומשמע שיהו שניהן והדר כתיב נמי מגרשה ומשמנה שיהו שניהן שנה הכתוב לעבוד: יג) גרש וסולת חד הוא אלא שגרש במנחת ביכורים ס) וסלת בשאר מנחות: **על כל לבונתה ואת כל הלבונה.** שנה הכתוב לעבוד: יד) **מתני'** ט) במעשה יה"כ כתיב חוקה באחרי מות והיתה זאת טו) לחוקת עולם וגו' (ויקרא טז) וחוקה עיכובא: **חוייב.** שלא תהיינה (שסבג) בלחם הפנים כתיב (שם כד) מאשי ה' חק עולם ואכולהו קאי אסדרים ומבזיכין: **מתני' שני שעירי חלות.** טז) עצרת ס): **שני סדרים.** לחם הפנים: **שני מינין שבנזיר.** חלות וקיקין בפרשת נשא ט): **ג' שבפרה אדומה.** עין ערך ואחוב ושני תולעת יז) ולפורין במצורע ס): **שבע הזאות שבפרה.** והזה על נכח פני אהל מועד וגו' ר): **שעל בין הבדים.** ביה"כ כדאמרינן במס' יומא (דף נג.): **שעל הפרכת ומזבח הזהב.** בין דיה"כ ס) בין דפר העלם דבר יח) בין דפר כהן משיח בויקרא [ד]: ת) **גמ' כן יעשה.** על תורת מזרו (במדבר ו) עיכובא: **חוקה.** זאת חוקת התורה (שסטו): **הביה.** הוא עיכובא: **לקיחה תמה.** ארבעתן כאחד: (כ) יט) **שלמי** א) **נזיר.** ליו"ד קבין ירושלמיות סלת ולרביעית שמן ב) כתוב בפ' התולה (לקמן עח.): **שאין לו.** ד' מינין דלולב מעכבין: **אבל יש לו אין מעכבין.** אפילו לא אגדן כאחד: **שנים מהן עושין פירות.** לתתרוג ותמריס: **יהו זקוקים.** כלומר כולן יהו כאחד: **בהרלאה.** כשהן מתענין אין נענין עד שיהו כולן באגודה אחת לזיקים ורשעים ג) דומיא דעושין ואין עושים פירות: **על הארץ יסדה.** בזמן שאגודתו ביחד אז יסדה: **ועשה לפר כאשר עשה לפר חטאת.** בפר העלם דבר כתיב שיעשו לו כאשר עשה לפר כהן משיח שלמעלה הימנו: **מה ת"ל.** והלא כל מה שפירש לפר כהן משיח פירש לפר העלם דבר: **לכפול בהזיות.** נשמות בהזהרת הזאת בא) הדם עליו: שאם

[ג] דעל העצים כתיב כי תיבעי לך אליבא דמ"ד [ד] על בסמוך מאי ה"נ על בסמוך או דלמא על העצים דומיא דעל המזבח מה התם על ממש אף ה"נ על ממש תיקו: **מתני'** [א] הקומץ מיעוטו מעכב את רובו [ב] עשרון מיעוטו מעכב את רובו [ג] היין מיעוטו מעכב את רובו [ד] השמן מיעוטו מעכב את רובו [ה] הסולת והשמן מעכבין זה את זה [ו] הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה: **גמ'** מ"ט אמר קרא [ז] מלא קומצו תרי זימני עשרון מיעוטו מעכב את רובו מאי מעמא אמר קרא מסלתה שאם [ח] חסרה כל שהוא פסולה היין מיעוטו מעכב את רובו ככה השמן מיעוטו מעכב את רובו דמנחת נסכים ככה [ט] ומנחת נדבה אמר קרא ומשמנה שאם חסר כל שהוא פסולה השמן והסולת מעכבין זה את זה מסלתה ומשמנה מגרשה ומשמנה הקומץ והלבונה מעכבין זה את זה על כל לבונתה [יא] ואת כל הלבונה אשר על המנחה: **מתני'** שני שעירי יה"כ מעכבין זה את זה [יב] שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה [יג] חלות מעכבות זו את זו [יד] שני סדרין מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין [טו] והבזיכין מעכבין זה את זה [טז] ב' מינים שבנזיר [יז] ג' שבפרה ספיר דמי דקי"ל לולב אין צריך אגודה מ"ר. ור"ת הגיה בספרו ד) ל"ש פירוש דמעכב' משום תמה הוא אלא שאין לו אבל יש לו תמה הוא אף על פי שלא מיבעו באגודה כדאמרי' לקמן דלא דרשי רבנן קיחה קיחה ולר' יהודה דדרשי ליה קיחה קיחה דלא הויא תמה אלא א"כ אגדו ה) וכולהו פי' דגמ' אפי' לפי' הלכות גדולות נראה דצריך לאגודו כדמסיק עליה זה אלי ואנוהו. מ"ר ו):

לא גמרי קיחה קיחה. אע"ג דגמרי קיחה קיחה מסדה עפרון בריש קידושין (דף ג.) אמת הן דהכא אינה מופנה א"ל קיחה קיחה גמרי לקיחה לא גמרי. מ"ר:

ועשה כאשר עשה בו'. בריית זו מיתניא בפרק ב"ש בה (זבחים לט.) והתם מפרש לה שפיר. מ"ר:

[ה] תיבות דעל העצים כתיב נמחק: [ו] רובו העשרון: [ז] בנסכים כתיב ככה: [יא] משמע: [יב] מתיבות גרש עד תיבות אדומה: [יג] מתני' במעשה כו' אסדרים ואבזיכין נמחק מכאן ושייך לקמן אחר תיבת גמ' קודם ד"ה כן יעשה: [יד] מתני' חלות של עצרת: [טו] חלות הס"ד ומה"ד ארבע שבתודה חמץ וחלות ורקיקין ורבוכה בפרק התודה הס"ד ומה"ד ארבע שבמצורע עץ ארז ואזוב ושני תולעת וצפרים הס"ד ומה"ד שבע: [יז] דבר של צבור בין דפר כהן משיח כדמפורש בויקרא: [יח] לרבות שלמי: [יט] שמן שבתודה: [כא] באחזרת הזאות בפר העלם דבר הס"ד: [כב] ראשון ולא נהירא דלדבריהם: [כג] ולקחת ואינו כן דהתם לא מחלקינן בין ר"ש ראשון לשאר ימים: [כד] תמה עיין בתוס' ר"פ לולב הגזול: [כה] ב"ש (דף מא):

[ה] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

גליון הש"ס

מתני' הסולת והשמן מעכבין. עיין לקמן דף מד ע"ב תוספות ד"ה הסולת:

מוסף רש"י

על בסמוך. כל היכא דכתיב על משמע בסמוך וכו' כמו ועליו מטה מנשה (במדבר ב) (פסחים סג.). וכן ישראל בהרצאה עד שיהו כולן באגודה אחת. פי' עושין פירות אלו תלמידי חכמים שהם מבקשים רחמים על בעלי בתים שיעלו מן הפורענות כדשלמו מתם (עי' חולין לב.) יבשון רחמי איתכליא דליקיימי עליא דלא לא עליא לא מתקיימא איתכליא, ואלין עושין פירות אלו בעלי בתים שהם לריכים לעשות נחת רוח למחמיס דלמלמידיהן (סדור רש"י ס' רעא, מחזו סימן שסד) פי' לולב ואתרוג שעושין פירות מבפנים על בעלי בתים שאינן עושים פירות, והדס וערבה שאין עושין פירות מבפנים על תלמידי חכמים שעושים פירות (מחזו שם). אגודה. שלשת המינים לאחד (סוכה יא:). ורבנן לא גמרי קיחה קיחה. לא למדוה ואין הדס דן גזירה שוה מעצמו אלא מ"ר למדו ורבו מרבו ורבו מרבו עד משה רבינו, ומשה מקבלות הללו לא לדרוש גזירה שוה נתנו (שם). זה קלי ואנוהו. התנאה לפניו במצות, סוכה נאה לולב נאה ליצית נאה (שם). ועשה כאשר עשה. כפר העלם דבר כתיב לאחר שפירש בו כל מתנות דמו שנה לכתוב ועשה לפר כאשר עשה לפר החטאת וגו', ומקבל שליש לריך הוא שהרי כל עבודותיו נתפרטו בפר העלם כמו בפר כהן משיח, חוץ מיוחדת הכבד ושתי הכליות שהוא לריך לגמוד מפר כהן משיח האמור למעלה הימנו והא לריכא למימר דלהכי הדר ולקטינהו להא מלגא דהשיר קרא כתיב בית בפרה וכפר ולכפר עליהם וגו' ולאמוריך לא מעכבי כפרה, אלא טולה לדלהה וסרקסו אל כחמך דלא מלי למימר דלכתיב כאשר עשה לדם הפר דמשמע דמאחרינא ילף דלא תסר מדי דניבעי למילפיה, אלא ועשה כאשר עשה לכפול בהזאות בהזאות אלו ובכי משמע ועשה לו כאשר כתבתי לך כל עשיותיו ושנה עליהם לעכב שאם חסר וכו' (זבחים לט.).

תורה אור השלם

1. וְהָבִיאוּ אֶל בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים וְקָמַץ מִשָּׁם מְלֹא קֹמְצוֹ מִסָּלְתָּהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ הַמִּזְבֵּחָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ויקרא ב ב
2. וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְּקֹמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַّמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: ויקרא ו ח
3. עַל חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו: ויקרא ז יג
4. זֹאת תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן: ויקרא יד ב
5. וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ עָבֹת וְערְבֵי נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: ויקרא כג מ
6. הִבּוֹנָה בְּשָׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו וַאֲגֻדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקּוֹרֵא לְמֵי הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל פְּנֵי הָאָרֶץ יְיָ שְׁמוֹ: עמוס ט ו
7. עוֹדִי וְזִמְרַת יָהּ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: שמות טו ב
8. וְעָשָׂה לַפָּר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְפַר הַחַטָּאת כֵּן יַעֲשֶׂה לוֹ וְכִפֶּר עֲלֵהֶם הַכֹּהֵן וְנִסְלַח לָהֶם: ויקרא ד כ

שיטה מקובצת

[ה] תיבות דעל העצים כתיב נמחק: [ו] רובו העשרון: [ז] בנסכים כתיב ככה: [יא] משמע: [יב] מתיבות גרש עד תיבות אדומה: [יג] מתני' במעשה כו' אסדרים ואבזיכין נמחק מכאן ושייך לקמן אחר תיבת גמ' קודם ד"ה כן יעשה: [יד] מתני' חלות של עצרת: [טו] חלות הס"ד ומה"ד ארבע שבתודה חמץ וחלות ורקיקין ורבוכה בפרק התודה הס"ד ומה"ד ארבע שבמצורע עץ ארז ואזוב ושני תולעת וצפרים הס"ד ומה"ד שבע: [יז] דבר של צבור בין דפר כהן משיח כדמפורש בויקרא: [יח] לרבות שלמי: [יט] שמן שבתודה: [כא] באחזרת הזאות בפר העלם דבר הס"ד: [כב] ראשון ולא נהירא דלדבריהם: [כג] ולקחת ואינו כן דהתם לא מחלקינן בין ר"ש ראשון לשאר ימים: [כד] תמה עיין בתוס' ר"פ לולב הגזול: [כה] ב"ש (דף מא):

[ע] פסולה מסלתה: [י] תיבת דריש ליתא שם: [יא] בנסכים כתיב ככה: [יב] משמע: [יג] מתיבות גרש עד תיבות אדומה: [יד] תיבות מתני' במעשה כו' אסדרים ואבזיכין נמחק מכאן ושייך לקמן אחר תיבת גמ' קודם ד"ה כן יעשה: [טו] חלות שלא לעצרת: [יז] חלות הס"ד ומה"ד ארבע שבתודה חמץ וחלות ורקיקין ורבוכה בפרק התודה הס"ד ומה"ד ארבע שבמצורע עץ ארז ואזוב ושני תולעת וצפרים הס"ד ומה"ד שבע: [יח] דבר של צבור בין דפר כהן משיח כדמפורש בויקרא: [יט] לרבות שלמי: [כ] שמן שבתודה: [כא] באחזרת הזאות בפר העלם דבר הס"ד: [כב] ראשון ולא נהירא דלדבריהם: [כג] ולקחת ואינו כן דהתם לא מחלקינן בין ר"ש ראשון לשאר ימים: [כד] תמה עיין בתוס' ר"פ לולב הגזול: [כה] ב"ש (דף מא):

[ז] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[ח] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[ט] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[י] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יא] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יב] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יג] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יד] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[טו] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[טז] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יז] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יח] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[יט] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כ] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כא] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כב] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כג] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כד] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס:

[כה] (ל) ר"ש ד"ה ככה בנסכים כתיב: (כ) ד"ה שלמי ל"ל קודם ד"ה תמיס: